

TERVISEAMET

Ülle Surva
Türi Vallavalitsus
vallavalitsus@tyri.ee
Kohtu tänav 2
Türi, 72213, Järva maakond

Teie 26.06.2024 nr 7-1.4/2341

Meie 04.07.2024 nr 9.3-4/24/6740-2

**Türi vallas Kõdu, Lauri ja Lungu
külad tuulepargi detailplaneeringu
lähteseisukohad ja keskkonnamõju
strateegilise hindamise programm**

Esitasite Terviseameti lääne regionaalosakonnale tutvumiseks ja ettepanekute tegemiseks Türi vallas Kõdu, Lauri ja Lungu külad tuulepargi detailplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi.

Türi Vallavolikogu 29. märtsi 2023. a otsusega nr 37 on algatatud Türi vallas Kõdu, Lauri ja Lungu külad alal tuulepargi detailplaneering ja keskkonnamõju strateegiline hindamine. Kavandatava tegevuse eesmärgiks on Türi vallas Kõdu, Lauri ja Lungu külad territooriumile jäävale üldplaneeringuga ettenähtud perspektiivsele tuuleenergia alale tuulepargi ja selle toimimiseks vajaliku taristu püstitamine ja elektriliitumine põhivõrguga. Elektri tuulikute arv ning kavandatav maksimaalne kõrgus selguvad detailplaneeringu koostamise käigus. Detailplaneeringu ala suurus on orienteeruvalt 1006 ha.

KSH käigus planeeritakse hinnata detailplaneeringuga kavandatava tegevuse elluviimisel kaasnevat olulist keskkonnamõju ning määratletakse meetmed ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks ja leevendamiseks või soodsate mõjude suurendamiseks. Muuhulgas hinnatakse mõju põhja- ja pinnaveele, inimese tervisele ja heaolule ning kumulatiivset mõju. Tuulepargi peamine mõju inimese tervisele ja heaolule on seotud käitamisaegse müra ja varjutusega ning maastikuilme muutusega (visuaalne mõju). Mõjude hindamiseks teostatakse müra ja varjutuse modelleerimine ning koostatakse visualiseeringud.

Terviseameti lääne regionaalosakond on tutvunud Türi vallas Kõdu, Lauri ja Lungu külad tuulepargi detailplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH programmiga ning märgib järgmist:

- Mõju inimeste tervisele võib avalduda olulise mõjuna, mistõttu tuleb tuulikute lõpliku arvu ja paigutuse fikseerimisel, samuti kindla tuulikutüübi väljavalimisel (vastavalt ka kavandatavate tuulikute mõõtmete selginemisel) täpsemalt hinnata müra, madalsagedusliku heli ning varjutuse teket ja levikut.
- Lisaks tuulikute tekitavale mürale tuleb arvesse võtta ka tuulepargiga seotud seadmeid, näiteks alajaamade trafosid ja muid lisaseadmeid, mille müratase peab vastama keskkonnaministri 16.12.2016 määruse nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ nõuetele.

- Maailma Terviseorganisatsioon (WHO) on andnud suunise, mille kohaselt müraleevendavaid meetmeid tuleks rakendada, kui tuuleturbiinide müra ületab 45 dBA (ööpäeva 24 h keskmine). Eeldusel, et tuulikupark töötab kuni 24 tundi ööpäevas, soovitab Terviseamet uute tuuleparkide arendamisel võtta aluseks kõige rangema normi ehk tööstusmüra öise sihtväärtuse tagamise, mis on elamualadel 40 dBA.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Reelika Tammai
vaneminspektor (keskkonnatervis)

Reelika Tammai
5557 2382 Reelika.Tammai@terviseamet.ee